

In zares: Kako živeti? Kako se kot človek uresničiti?

Od trenutka, ko je iz nature stopil na polje kulture, človek preizprašuje življenjsko pot, išče smisel bivanja. Tisti, ki so ostali v naturi – vse druge živalske vrste –, se o življenju ne sprašujejo, temveč živijo (kdo je na boljšem? – treba bi bilo zelo pozorno prebrati Ajshilovega *Vklenjenega Prometeja*). Le v bitju človeka je namreč potreba, da dovrši življenje pred smrtjo – da dočaka smrt s »pospravljeno mizo«. Zaradi tega ima del človeštva, tisti, ki ne preizprašuje pravilnosti hoje skozi življenje, občasno težave z nemirno vestjo. Ko pa smrt potrka na duri, življenje pa ni dovršeno, so muke peklenke. Zato vse takoimenovane svete knjige ponujajo razlage življenjskega smisla. Videti pratemelj – je večni izziv za mislece; objeti najsijajnejši vrh življenja – trajna spodbuda pesnikom. [...]

Vse, kar človek počne, je pravzaprav poskus doseganja življenjskega smisla. S tem, da modre knjige prebira ali velike hiše gradi; onesnažene reke čisti ali ob vojnem bobnu koraka; sočloveku roko ponuja ali mu goltanec reže; umirajočega mucka rešuje ali se na rdeči preprogi nastavlja; se za lepo človeškost bojuje ali z občutki trguje – človek lastni obstoj upravičuje. Dejstvo, da to počne na tako nasprotujoče si načine – poživlja in ubija – priča o tragični zmedenosti človeške vrste. Tako pa je od nekdanj. [...]

Zakaj smo na tem svetu? Kaj je smisel življenja?

Pojmovna zgradba človeštva hrani odgovore na ta in podobna vprašanja, vsebuje vse življenjske kažipote. Preverjene in potrjene s tisočletnimi življenjskimi izkušnjami. Sedeti v predverju te zgradbe in razmišljati o odgovorih na ta vprašanja, je nesmisel, ki ga zmora le človek. Treba je stopiti v zgradbo – najbolje na oddelek antične umetnosti in filozofije – in pogledati. In imamo na dlani: Na tem svetu smo zato, da dajemo (čebelam zagotavljamo pogoje za življenje, vsem živalim dovolj prostora za zadovoljevanje naravnih potreb, sočloveku primerno pozornost) in prejemo (vsako jutro zaužijemo žličko medu, poslušamo ptičje petje in opazujemo galop konj na zeleni jasi, uživamo v poživljajočem odnosu s sočlovekom). Takšnemu ravnanju najpogosteje rečemo: Biti dober!

Roditi sebe kot dobrega človeka – je najvišji smoter življenja.

Kot vemo, človek čebele zastruplja, zelene jase asfaltira, lastno vrsto obrezdušuje, najsvetlejše moralne like na grmadi sežiga. Tako je tudi učlovečenega sočloveka oropal za zdravilno žličko medu, za življenjsko poezijo zelene jase, za zanosna medčloveška doživetja, pa mu še zagrozil z grmado.

Bojevanje proti razkrojevalcem vseenosti, onemogočanje tistih, ki onemogočajo človeškost, je nadaljnja možnost, da se kot ljudje uresničimo in življenjski smisel dosežemo. Temu lahko le, če smo dober, tega človeka rodili.

Le eno je torej: Roditi sebe kot dobrega človeka! [...]

V sedanji nuji časa – krivica je postala zakon, duh je nečisto gneteno na tla – je opozoritev dozdanjnjega mišljenja« – Heidegger). Vsak pojav, dejanje in ličje, ki se pojavijo, morajo biti imenovani – vsajite – v čeherni posameznik pravilno poimenovati.

Če bi človek občasno slišal resnico o sebi, bi se iz narkotiziranih prividov vrnil k resničnosti. Če bi se znašli v stekleni hiši – nenehno srečujemo lastni obraz; neprenehoma nas kdo z očmi govori, da živeti. Se bližati *biti*. Stanju: *Biti*. Sestavina *biti* je tudi dramljenje. Sebi in okolišninam, ki jih imamo, se ne poganjajoča spoznavnost. In kot očiščenje. [...]

Nam, navadnim, ni treba na novodobnega misleca čakati. In tako govoriti. Nove svetle ideje tukaj omenjenih Sinov Sonca ponotranjiti – je dovolj, da sebe kot dobrega človeka rodimo in se resimo. [...]

Ali se Soncu spleča greti in svetiti; čebeli od cveta do cveta letati; slatiči...

Sokrat ali njegov tožilec – v čigavi koži bi vsi mi raje bili...

Z dvomi v smiselnost Dobrote (*Dobrota – sirota*) je človek iz lepega krogotoka Narave izstopil. In umira ne da bi mizo pospravil, preden je življenje dokončal. Nesrečen.

Le z *Biti dober*, lahko življenjske naloge opravimo, pred smrtjo življenje končamo. A po tem je vsak dan darilo. In to je največ.

**POKLIČ
ČLOVEK**

Lucy Sam

Žuborenje večnosti

V času, ko so vsi verjeli v bogove, demone in druga nadnaravna bitja, je **Tales** (okrog 624 do 547 pr.n.š.) razlagal: »Iz vod, ki so tu pred nami, se rojevajo zemeljska kopna, izparevajo oblaki, prihajajo ribe, živali in rastline, in se spet vračajo v vodo, ki je mati narave.« Ko je človek vse, kar ga je obdajalo, razlagal mitično, je ta »praded filozofije« (Aristotel) pravilno napovedal sončni mrk 28. maja 585. »Nasprotovanje« bogovom – to pa je bilo zelo nevarno početje – je bilo začetek konca nadvlade mitičnega mišljenja, rojevanje logične misli in konstituiranje miselne in etične opremljenosti človeka.

Rojen v plemiški družini, bi »temni« modrec brezmejnje duše, **Heraklit** (ok. 540 – ok. 480 pr.n.š.), lahko lagodno živel, odločil pa se je za uboštvo v gozdni samoti. Tako si je zagotovil svobodo misli. Nikomur se ni dobrikal, bil je strog do sebe (»Jaz sem preiskoval sam sebe.«), neprizanesljiv do množic (»Gre jim za poln vamp.«) in do dozdevnih modrijanov (»Kopica znanja še ne prinese sprevidevnosti.«).

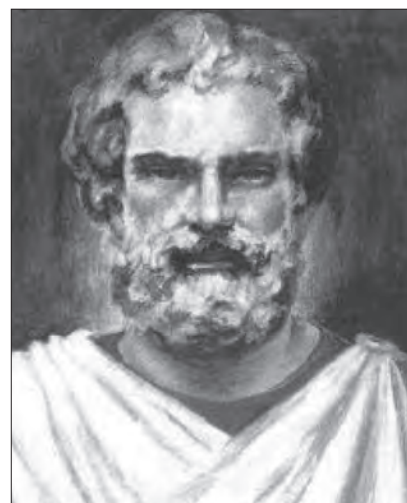
Ko so **Anaksagoro** (500–428 pr.n.š.) obdolžili brezboštva (povedal je, da zvezde niso od boga, temveč le žareče kamnite gmote), ni iskal zaščite vplivnih prijateljev Perikla in Evripida. Čeprav v visoki starosti, je zapustil Atene in preživel poslednja leta v Mali Aziji.

Vsestranski genialni ustvarjalec-mislec, retorik, zdravnik, naravoslovec, pesnik **Empedokles** (ok. 495 – ok. 435 pr.n.š.) je odklonil ponujeno vladarsko oblast. Več mu je pomenilo oplojevanje talentov in sledenje lastni »čudaškosti«. Dolga leta čaščen kot bog, je končal nekje na Peloponezu kot izgnanec.

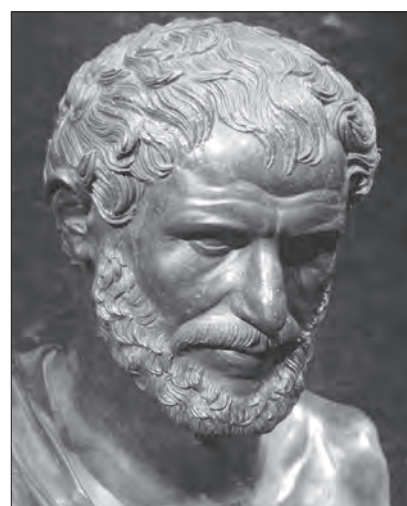
Demokrit (ok. 460 – ok. 370 pr.n.š.) je porabil premoženje za raziskovalna potovanja. Razlagal je – in tako je živel – da bi raje pojasnil neki naravni pojav, kot postal perzijski kralj (njegov nauk o atomih je znanstveno nadgradilo šele devetnajsto stoletje).

Ko je bil **Sokrat** (469–399 pr.n.š.) na sodišču soočen s predlogom tožilstva: smrtna kazen zaradi pohujševanja mladine, ni predlagal sodišču milejše kazni (po takratnih zakonih je sodišče le potrjevalo predlog tožilstva ali obrambe). Menil je, da bi kakršnakoli kazen pomenila priznanje krivde. Čakajoč (mesec dni) na izvršitev kazni, je odklonil pomoč vplivnih prijateljev, da bi si z begom rešil življenje. »Filozof, ki je filozofijo živel, in ne pisal«, jo je odživel do konca. »Takšen je bil konec moža, ki je bil med vsemi, kar smo jih tedaj poznali, najboljši, najrazumnejši in najpravičnejši.« (Platon)

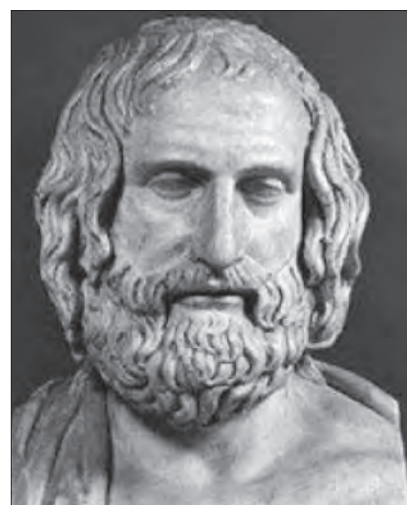
Zaradi odkritosrčnosti je ujetništvo občutil tudi **Platon** (427–347 pr.n.š.). Zaprli so ga na dvoru Dionizija Starejšega na Siciliji, ker je

Tales

Heraklit

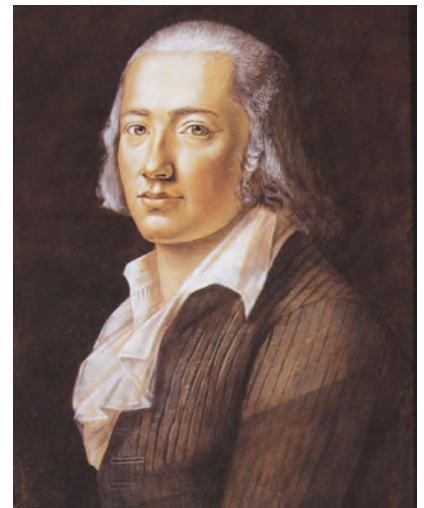
Anaksagoro

vsem naukom, opominom, očitkom, kljub zasmehu, zmerjanju in natolcevanju je vse moje življenje in nehanje služilo najvišji ideji: resnici!» (Cankar: *Bela krizantema*); »Smisel mojega življenja je v moji eksistenci sami, ne v mojem imetju, je v meni, ne zunaj mene.« (Anton Trstenjak: *Skozi prizmo besede*); »Človek je poslanec celote« (Srečko Kosovel: *Pravica*); oziroma poudarjajo prežemanje človeka z naravnim in družbenim okoljem: »Biti eno z vsem, to je življenje božanstva, to so nebesa človeka.« (Hölderlin: *Hiperion*); »Zdrav človek je osebnost, ki živi v družbi in z družbo, njegov način življenja pa je takšen, da družba od njega ima korist.« (Alfred Adler: *Spoznava življenja*); »Moramo se učiti in obupane ljudi učiti, da ne gre nikdar za to, kaj še lahko pričakujemo od življenja, marveč za to, kaj življenje od nas pričakuje.« (Viktor E. Frankl: *Psiholog v taborišču smrti*); »Človek je družbeno bitje, zato si ne sme postavljati za svoj smoter nečesa, kar škoduje drugim ali ruši družbo.« (Janez Janžekovič: *Smisel življenja*).

Roditi sebe kot dobrega človeka

Tovrstnih primerov je veliko – knjižnice knjig so izpisane na temo osmišljanja življenja. Toda najgloblje bistvo celote obstoja so nam izročili antični misleci. Pa še v kratkih zapisih svete preprostosti. V poživljajočem ljubimkanju modrosti in poezije. Spomniti na razloge za vrnitev k antični misli, pa še morda dopovedati nujnost tega početja, je največ, kar mislec danes lahko naredi. Razlog je najpreprostejši in najbolj življenjski: Višjega ni!

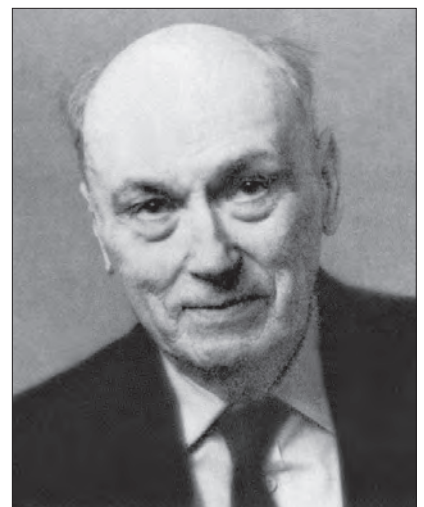
Obstoj vsakega živega bitja, živali in rastline, se prepleta – človeku vidno ali skrito, razumljivo ali nedojemljivo – z življenjem drugih bitij. Človek praviloma pozna poslanstvo le nekaterih, denimo, čebele (poživljevalka veselja), deževnika («črevesje tal» - Aristotel), rastlin v zagotavljanju kisika in tako naprej. Dejstvo pa je, da milijoni in milijarde bitij, znanih in neznanih, nenehno ustvarjajo koristnost za sobivajoče. Tudi za človeka. In nobena žival ali rastlina ne živi brez prežemanja z drugimi vrstami. Ni sama sebi smoter. Ni izločena iz kroga vseobstoječega (hrošč, ki živi pod skorjo dreves, potrebuje bukev ali hrast, detel potrebuje ličinko hrošča, drevo detla ...). Vsa nasprotja (detel-hrošč, divja mačka-detel, volk-mačka ... tako kot noč in dan, rojstvo in smrt, mladost in starost ...) se zlivajo v harmonijo Univerzuma. Smoter detla namreč ni iztrebiti hrošča, le vzame si obrok hrane. S tem pomaga hrastu in tudi vrsti hrošča. Če tega ne bi počel, bi bilo morda čez nekaj tisoč let toliko ličink, da bi pojedle vsa drevesa,

Friedrich Hölderlin

Srečko Kosovel

Anton Trstenjak

Andrej Ajdič: *Spomin*

Brad Holland

Oskar Kokoschka: *Otroka pri igri*

najzahtevnejše naloge. Tistim, ki nimajo sredstev za dostojno preživetje otroka, ter zlohotnim in izrojenim, morajo države onemogočiti rojevanje. Število otrok pa je treba omejiti vsem.

Zastrašujočo razčlovečenost voditeljev modernih držav kaže prav organizirana obravnava otrok. Izobraževalni sistemi opremljajo otroke z znanjem, tudi nepotrebnim, sploh pa jih ne opremljajo s pametjo in kultiviranostjo. S prepovedjo telesnega kaznovanja otrok in mladostnikov – povsem nenaravno stanje – nas novodobni vladarji prepričujejo v lastno tankočutnost, hkrati dovoljujejo najbolj brezdušno izkoriščanje otrok pri služenju denarja in v vojni. Proizvajalci različnih rob, praviloma nepotrebnih, neredko škodljivih, vidijo otroka kot prazno kaseto, na katero posnamejo umetelno ustvarjene potrebe. Nagovori, namenjeni otrokom, so tako izpopolnjeni, da se mišljenje otroka oblikuje kot seštevek teh nagovorov. S takšnim mišljenjem otrok prehaja v odraslost. Otroka kot prazno kaseto, obravnavajo tudi založniki – kakšen paradoks – škodljivih slikanic (država jih pogosto finančno podpira), aktivisti različnih verskih skupin in nosilci izrojenih spolnih praks². Organiziranje otroške prostitucije je le za odtenek strašnejše.

Zločini držav in verskih skupnosti

Le zaradi dejstva, da smo se – po odtenkih – privadili na zločine, v tej obravnavi otrok ne vidimo zločina. To pa še niso najhujši zločini nad otrokom. Poskusimo se vživeti v bitje otroka, preden ga izsušena srca povlečejo v odraslost! Otrok je kot mlada rastlina, ki se odpira jutranjemu soncu – čistost in mir, del lepega krogotoka Narave, kot

je to sapica zefirja. Bitje otroka je uglaseno z bitjem Narave. Odrasli, ki čutijo trepetanje narave, opažajo naslednje: ko fantek prime za roko deklico, se nekaj zgodi v očeh in na obrazu njega in nje – neki tresljaj v krogu punčice, sapica zefirja na obrazu. In ta tresljaj in ta sapica se zgodita le v lepem krogotoku Narave, del katerega je neka substanca, ki je samo ženska, in substanca, ki je samo moška. In zdaj, potopimo se v srce otroka in poskusimo doživeti razlago odraslih: *Tako kot*

² Celovita razlaga v moji knjigi *Kam greš, Evropa*, Ljubljana, 2008

Lovis Corinth: *Nedeljski mir*

so Španci in drugi evropski priseljenci brutalno odvzemali življenjski prostor Inkom, Majem, Aztekom in drugemu avtohtonemu prebivalstvu, temu pa so rekli *kultiviranje zaostalega življenja*. S podobnimi razlagami so evropske države opravičevale kolonizacijo afriških in azijskih dežel (zaradi polnejše resnice je treba opozoriti na bistveno razliko: evropski priseljenci so domorodce Amerike iztrebljali; kasnejša kolonializacija nekaterih delov Afrike in Azije pa je bila nekaj drugega – več v nadaljevanju). Z razlagami, da le izbrana (arijska) »rasa« lahko reši svet, je Hitler poživil nizke strasti pri množicah in začel vojno proti vsem.

Zaradi nesmisla teorije o izbrani rasi in njenih tragičnih posledicah, se spodobnemu posamezniku upira že pomisel o tovrstni razpravi (vsak posameznik na tem svetu korenini v prvih ljudeh). To je nekako postala prepovedana tema. Posledica tega pa je molk o številnih pomembnih vprašanjih le zaradi tega, ker »dišijo« po rasizmu. Danes si nihče ne upa javno povedati, da razlike med Evropejci, Azijci in Afričani so. Seveda jih ni določila barva kože, temveč evolucijska pot njih, drugih in tretjih. Evropejci so – seveda

vedno govorimo o povprečju – na višji ravni učlovečenosti. To pa iz omenjenih razlogov ni osnova za občutek večvrednosti Evropejca, oziroma manjvrednosti Azijca in Afričana. Je pa nujno ozavestiti in javno povedati. Za dobro njih, drugih in tretjih.

Med narodi so razlike

Že v homerskih časih so te razlike ugotovljive – civilizacijska pot jih je nenehno potrjevala. Ko so Grki premišljali o poetizaciji življenja, so Perzijci oblikovali načrt osvajanja drugih dežel. Njihov motiv, kot motiv Mongolov in Turkov kasneje, je bil le en: nič delati, ne ustvarjati, temveč uživati na garanju pokorjenih ljudstev. Ko pa so Evropejci kolonizirali del Afrike in Azije, niso prenehali

Jacques Callot: *Obeščenci*

Tizian: *Marijino vnebovzetje*

svetom in človeškimi usodami, je zagotovo velikokrat preprečil ali omilil izživljanje nizkotnih strasti človeka. In tudi nesreč večjih razsežnosti. To je nekakšen argument za »strašilo«. Zaradi tega bi bil po mnenju nekaterih mislecev svet brez Boga še slabši, morda povsem kaotičen.

O nesmislu verovanja v Boga, manipulacijah, zlorabah in izkoriščanju vernikov, o dvoličnosti in pokvarjenosti »božjih odposlancev«, o protičloveški naravnosti verskega ustroja ... so izpisane knjižnice knjig. Pomenljivo je, da so najprepričljivejše analize delovanja verskih organizacij in dokaze o tragičnosti njihovega poslanstva, zagotovili misleci, ki so bili del tega sistema – opravljali so »božjo službo«, se šolali za verskega služabnika ali so bili vzgojeni v duhovniških krogih. Boetij, Erazem Rotterdamski, Giordano Bruno, Campanella, Spinoza, Swift, Diderot, Nietzsche ... so le nekatera bolj znana imena.

Devica Marija – negacija Boga

Z močjo znanstvene analize, skozi literarizirana spoznanja ali kako drugače, so misleci povedali, da vernika vodi vrsta občutkov, ki ne podlega logični ali moralni razsoji. Že s tem, da človeka pripravlja na verovanje namesto na spoznavanje, je vsaka vera globoko antikulturna. S tem, da ne preizprašuje pravilnosti in pravičnosti božjega ravnanja – le verjame – se verujoči samoukinja kot misleče bitje. Verovanje je svojevrstna negacija človeka.

S svetopisemsko pravljico o Devici Mariji, je posebej ponižana žena-mati. Vera je namreč uzakonila: čaščenja in oboževanja je vredna ženska, ki je zanosila kot devica, ki je tudi po porodu devica. To brezčutno roganje človeški pameti, to ogabno zaničevanje narave, to mračnjaško zavračanje življenja, je obenem prepričljiva negacija Boga. Po *Stari zavezi*, je namreč Bog vse ustvaril, ter zakonitosti nastajanja, bivanja in izginjanja določil. S tem, da je zanosila v nasprotju z zakonitostmi narave, to pa je ustvaril Bog, je Devica Marija izničila Boga.

Na mitičnem odnosu do Boga se izvajajo najrazličnejše manipulacije z verujočimi, tudi tiste zastrašujoče. Če je Bog »zapovedal«, denimo, *Križarske vojne* ali *Džihad*, verujoči sledijo. Resnično pa sledijo nekemu načrtu vladarja. Če Bog »zagotovi« mesto v raju tistim, ki se žrtvujejo za »sveti cilj«, imamo samomorilske napade na vsakem vogalu. Sledeč nasvetu božjega služabnika (ta pa vedno govori »v imenu Boga«: *Ne upreti se tiranu, Bog ga bo kaznoval, vaše trpljenje nagradil*), verujoči zagotavljajo moč tiranu. Da bi jih

Alenka Gerlovič: *Obešenci*

jo je treba razglasiti za tisto, kar je. Čeprav so na tragične učinke novinarskega poklica opozarjali številni genialni posamezniki, človeštvo nima polne resnice o novinarstvu. To je razumljivo – v času Heraklita, Ajshila in Sokrata, ga ni bilo.

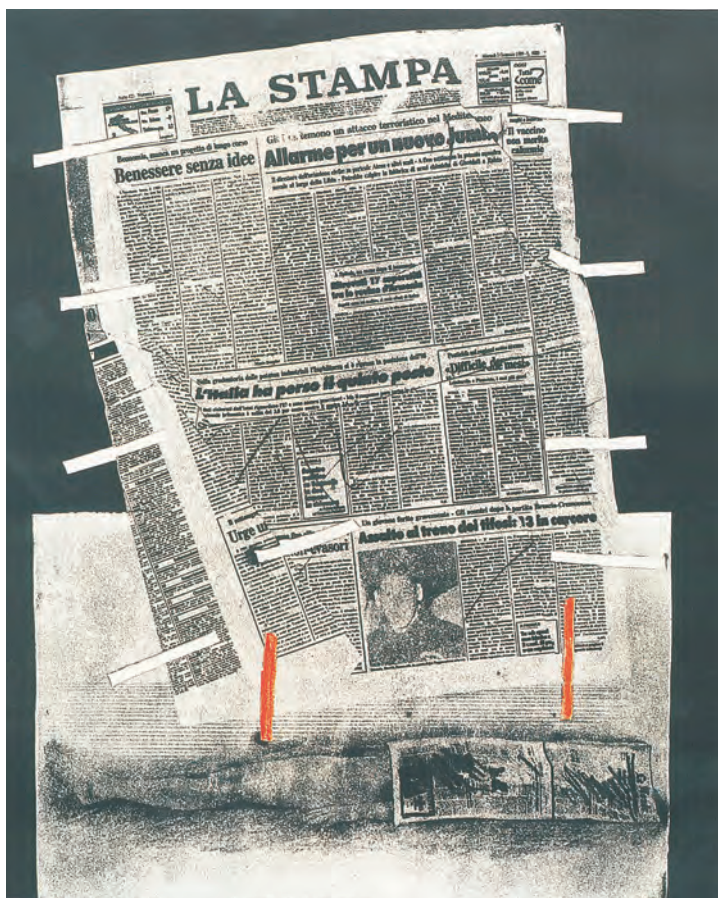
Novinarji – zločinci

Na osnovi izrečenega o novinarstvu v zadnjih dveh stoletjih in tistega, kar človek bistrega pogleda vidi na vsakem vogalu, je treba jasno povedati: Novinarstvo je vranični prisad človeštva. Treba je namreč vedeti, da omenjeni makedonski »spoštovani kolumnist« ni izjema; armada novinarjev, le na manj ekspresiven način, po vsem svetu izsiljuje in ubija. Zaradi izsiljevanja je slovenska policija aretirala (julij 2012)

lastnika komercialne televizije Vladimirja Voduška, znanega političnega komentatorja, pred katerim so se tresla kolena najvišjih politikov (lastnikom najbogatejših podjetij je kazal gradivo, ki bi jih lahko osramotilo, poslovno uničilo ali spravilo v zapor, in zahteval velike vsote denarja, »sicer bo vse objavil«). Metodo je sicer že prej izpopolnil kralj slovenskega rumenega tiska, najbolj strastni zbiralec strupenih, gnojnih pljunkov, Bojan Požar. Od kakšne neprijetne traparije do zelo resnih grehov o vsakem »pomembnejšem« državljanu, vse izve prek razvite mreže vohunov in s tem trguje v maniri izbrušene mafijca – previdno, a ubijalsko. Kaj vse si je pridobil z najavljanjem sramotilne knjige o Borutu Pahorju, ko je ta bil predsednik vlade, nikoli pa je ni objavil (razen da mu je hčer dobila sanjsko službo v predsedniškem kabinetu). Dlje časa trajajoče njegove ljudožderske gozbe brez kazni pa kažejo: veliko. In ne le od Pahorja.

Ta oblika novinarskega kriminala, je resnično družbeno pogubnejša od vsega, kar počnejo gangsterske horde.

Če bi človeštvo resnično dojelo tragično vlogo novinarstva, začutilo to rakasto tvorbo na telesu vseh, bi odmisliło javna občila. To pa bi bil konec novinarstva kot takšnega. Dokler se to ne zgodi, se mora ozaveščen posameznik do novinarjev opredeljevati kot do zločincev.

Andrej Ajdič: *La Stampa*

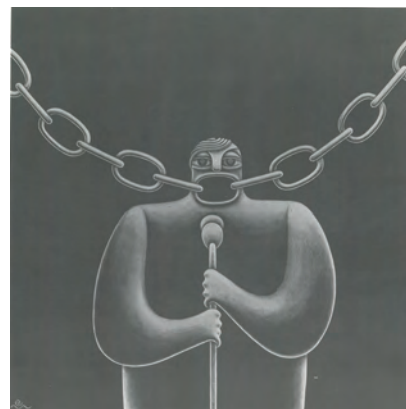
zaradi neznosnih socialnih nasprotij in krvavih sporov med plemstvom na robu revolucije in razpada, pretvoril v gospodarsko in etično najvitalnejšo v njeni zgodovini.

Demokracija – peklenska iznajdba

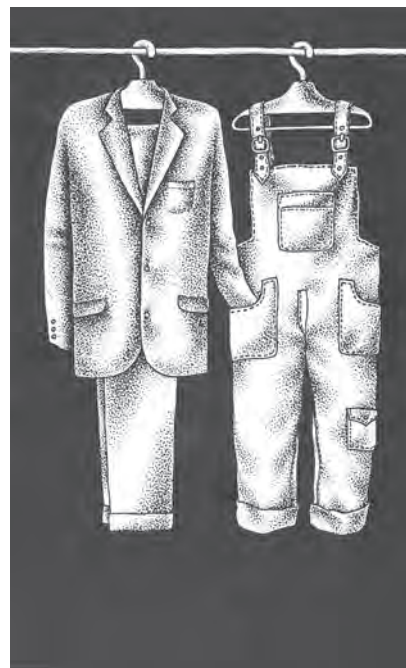
Ko dobro premisli, pride človek do ugotovitve, da je demokracija peklenska iznajdba. Tako kot vera. Z geslom *Sami o sebi odločamo*, je vabljava in lepljiva kot Bog. In nič manj lažna. Vsaka demokratična odločitev je namreč seštevek stališč spodobnega in problematičnega posameznika, plemenitega in pokvarjenega, misleca in banavza. V zgodovini človeštva pa pametni in plemeniti nikoli niso bili večina. Absurd demokracije se posebej kaže v sodobnem času, ko različna množična občila vplivajo na oblikovanje življenjskega nazora celovitih osebnosti, kaj šele neizgrajenih množic (Rousseau je ugotovil, da »Ljudstva ni mogoče podkupiti, pač ga pogosto varajo, in tedaj se zdi, da si ljudstvo želi nekaj, kar je slabo«). Mediji pa vedno sledijo interesom (bolj ali manj skritega) gospodarja, ki so nasprotni potrebam ljudstva. A listek, ki ga v volilno skrinjico spusti redki posameznik na najvišji ravni učlovečenja, ki je ponotranjil etični ustroj človeštva, in tisti, ki ga je izpolnila moralna spaka, ki vrednoti življenje s kalkulatorjem v roki, sta enakovredna. Težko si predstavljam hujše ponižanje človeškega etosa. In učinkovitejše mrtvičenje visokih hotenj.

Politične stranke – razsulo pameti

O trajnem siromašenju človeške pameti in njeni že tragični ravni, priča ustanavljanje političnih strank. Pičla pamet v tem vidi vesplošno dobrobit, čeprav je na dlani razsulo zadnjih ostankov človeške logike. Tisto malo pameti in strokovnosti, ki ju zmore neka družba – tega pa je tragično premalo in čedalje manj – in bi lahko bilo v funkciji splošnega napredka, stranke namreč učinkovito razbijajo. V vodenje države bo namreč vgrajen le tisti delček znanja in duha, ki ga zmore zmagovalna stranka. Pa še to se izčrpava v medstrankarskih bojih. Bitje politične stranke – le ona skrbi za narodov blagor, le ona ima prav – kaže, da je to iznajdba bolne družbe. Dva, pet ali deset nasprotujočih si stališč – vsi skrbijo za ljudstvo, vsakdo poseduje resnico – interes ljudstva pa je en: dostojno življenje! Kakšno ponižanje človeške logike, kakšno norčevanje iz ljudstva! Večstrankarski sistem je formula relativizacije vseh vrednot (zato se je Sokrat strastno upiral moralnemu relativizmu) in možnost, da na oblast pride kdorkoli, če ima denar. In stranke kot vsaka interesna skupina onemogočajo napredek družbe. Če je v opoziciji, porabi

Jovčo Savov

Jugoslav Vlahović: *Obleke*

Tone Demšar: *Sklepnik*

učlovečen človek več ne rojeva, boljši del človeštva izginja; surovi nagoni se plodijo, dobrote polni, blodijo.

Kapitalizem – dejavnik izrojevanja človeštva

Z logično družbeno ureditvijo in organizacijo proizvodnje, bi danes povprečno razvita država lahko zagotovila vsem bivajočim spodobno življenje: vsi bi lahko imeli službo, stanovanje, denar za zadovoljevanje duhovnih potreb ... V teh državah pa je 10 do 20 odstotkov lačnega prebivalstva. Razlog je preprost: pogača, ki je namenjena vsem, je krivično razdeljena. Stanje krivične razdelitve nacionalnega dohodka se nadaljuje in zastruje, in smo že pred tem, da bo en odstotek svetovnega prebivalstva razpolagal z 99 odstotki bogastva. In vse na zakonit način.

In preden vse države bankrotirajo in mafija uradno prevzame urejanje sveta, mora človek, ki je še celovita osebnost, opazovati razjedajoči obup na bledih licih ponižanih, poslušati smrtno hropenje prezgodaj odhajajočih. Pa še biti priča medijskega čaščenja orgiastičnih zabav in povečevanja izrojenih oblik spolnosti – priljubljenih praks razkrojevalcev lepe človeškosti.

Da, povečevanje izrojenosti. Ko človek nagrabi toliko denarja, da preprosto ne ve, kako ga zapraviti, ko je potrdil »uspešnost« na vse možne načine, ko je poskusil vse, kar se ne sme, in zadovoljil vse temne nesocialne nagone, občasno megleno začuti, da vendar nekaj »ne štima«. In da je njegov delavec bližji osrčju življenja. V takšnem stanju ima ta pošast močno potrebo, da sočloveku odvzame

še zadnjo vsebino, ki ga drži pri življenju. Le spoznanje, da nihče nima nič od življenja, ga bo rešilo, si misli. Vsebinska, ki tudi največjega siromaka drži pri življenju, in mu še zagotavlja nekaj upa, pa je čarovnija naravne spolnosti in rojevanja otrok. Zato je izprijena elita ukazala svojim »psom čuvajem« v javnih občilih, naj povečujejo homoseksualnost. Ko pa se človek privadi na to obliko izrojenosti, se bo privadil tudi na pedofilijo, zoofilijo, nekrofilijo (naši odličniki to že prakticirajo, za zdaj bolj v zaprtih krogih) in

Brad Holland

Anonimni avtor v knjigi Gillesa Néreta *Erotica universalis*

Vilko Šeferov: *Otroka iz predmestja*

Svet izvaja zločin nad otroki: zakonito

V razpravah o organizaciji družbe, je treba opozoriti na neko pravico otrok, ki je usodnega pomena, o njej pa nihče – ja, zares, kako je to mogoče? – ne govori. In je človeštvo ne upošteva. In otroku se godi krivica. Od nekdanj. V največji meri pa je pogojena z opevano dedno pravico, ki je resnično zastrašujoče krivična in za razvoj družbe tragična praksa. Pravica otroka, da po naravni poti pride v odraslost, da izživi vse razvojne kroge, je najuniverzalnejša pravica. Gre za pravico, da se pripravi na življenje. To je usodno. Za posameznika in družbo. Otrok najprej mora biti brezskrben otrok. Potem mora biti učeče se bitje. Vstop v odraslost mora potrditi z zagotovitvijo bivališča in ustvarjanjem pogojev za rojstvo lastnega otroka.

Posameznik, ki ni najprej bil otrok, nič odrasli, le otrok; otrok, ki potem ni bil učeči se, trdo učeči se; ki kot mladenič ni gradil hiše (ali trdo garal in hranil za stanovanje), tako kot ptička gradi gnezdo, ki ni začutil sladkosti napora ustvarjanja pogojev za rojstvo svojega otroka, je življenjsko oropan. Odraslega, ki ni bil popoln otrok, ki ni prestal mukotrpnega zagotavljanja »gnezda«, ne spremlja občutek življenjske samouresničitve. Ta otrokom kratena pravica je torej hkrati pravica, kratena odraslim. Ti odrasli pogrešajo človeško samopotrjevanje. Kot necelovite osebnosti, težko najdejo možnost za potrjevanje na pravi strani življenja, zgrabijo vsako, tudi navidezno možnost za doseganje občutka življenjske samouresničitve. Iz te kategorije prebivalstva rekrutirajo države vojskovodje, vohune, specialce za posebne naloge, topovsko hrano; neuresničeni posamezniki so tiste ovčice, ki romajo v svetišča, in tisti mrakobni rablji kriminalnih združb, zaradi katerih nam ledeni kri. V službi najmočnejših so torej. In je zagotovo tudi to razlog, da se države in verske skupnosti opredeljujejo do dedovanja kot svetosti.

Vlado Jordan: *Kresovi*

Dedovanje – najhujša zabloda človeštva

Da dva novorojenčka (bitji brez kakršnegakoli dejanja, s katerim bi vplivali na lastni položaj v družbi, torej nič krivi, nič zaslužni) morata imeti enake izhodiščne možnosti, je univerzalna pravica, ki izhaja iz naravnega prava in etičnega ustroja človeštva. Toda ne,

Fran Tratnik: *Žrtve*

Ustanovitelj Facebooka Mark Zuckerberg se je v letu 2012 uvrstil na čelo najbogatejših gospodarstvenikov sveta, je lastnik delnic, vrednih 19,1 milijarde dolarjev. Bogastvo pa je zaslužil v zelo kratkem času; star je namreč 29 let. Nad njegovim poslovanjem ni senc, služi zakonito. Razdeliti ustvarjeno vrednost v neki družbi tako, da posameznik v nekaj letih zasluži več kot 19 milijard dolarjev, je torej v skladu z družbeno ureditvijo. Multimilijarder si lahko po črki zakona.

Ker nobena država ne ustvarja nacionalnega dohodka, ki bi po naravnem pravu ali elementarni pravičnosti omogočil milijonarje (kaj šele milijarderje in multimilijarderje), je drugi del resničnosti ta: Da ne umrejo od lakote, ljudje že množično prodajajo dele lastnega telesa. Ko so namreč prodali vse, kar so imeli, in če ne gre z beračenjem, v družini pa ni deklice, ki bi se prostituirala, a človek ni pripravljen na prevaro in rop, lahko proda eno ledvico, del jeter ... Kaj pa, ko človek porabi tako pridobljen denar? Ostala mu je le ena ledvica, le košček jeter. Brez skrbi, kapitalizem je vitalen družbeni sistem. Na začetku leta 2012 so novinarji za »posebne naloge« po vsem svetu poročali o »novem znanstvenem odkritju«: *Jedi iz človeških zarodkov krepijo zdravje in povečujejo spolno slo.* Svet je postopoma izvedel, v kateri »priljubljeni« restavraciji dobite juho iz novorojencev in zelišč, kje ponujajo meso novorojencev na žaru, a kje ocvrto, kdo zagotavlja posebno »specialiteto« (moški fetus mladih žensk iz prve nosečnosti). Novinar *Seoul Timesa* je bil posebej prepričljiv, kajti – sam se je prepričal. Ja, novinar! Tovrstne restavracije postajajo modne, družinam, ki so že prodale ledvico in polovico jeter, so se odprle nove možnosti: lahko jim prodajo novorojenčka.

Andrej Ajdič: *Omizje*

Misleci – propagandisti pošastne družbene ureditve

Ker so potrebe elit precejšnje, je premalo tisto, kar je možno vzeti delavcu, kmetu, nižjemu uradniku ... Zato bo kapitalist pri gradnji stolpnice vgradil manj dragega veznega materiala, ladjo bo uporabljal brez remonta, dokler ne »izdihne« nekje pri Galapagosu, privarčeval bo tudi pri posodabljanju tovarne kemičnih izdelkov. Država pa je poskrbela za zakonodajo, po kateri ni nihče odgovoren za sesutje stolpnice (in nekaj sto umrlih) pri prvi nevihti, za nekaj milijonov mrtvih ptic in rib pri Galapagosu, za rdeče blato, ki je iz kemične tovarne preplavilo pokrajino, uničilo naravo, zastrupilo ljudi, živali, tla ...

manskega sveta) tujek in napačen podatek o tem okolju. Naravni vzgib opozarja švicarskega človeka na nevarnost: Priseljenec, ki ima potrebo, da njegov nazorski simbol presega simbole domačinov, je neuvideven, potem pa nevaren. Dominirajoči simbol kaže, da mora tudi življenjski nazor, ki ga simbol odraža, nadgornjiti nazor domačinov. Splošno znano, skozi zgodovino neštetokrat potrjeno.

Čeprav imajo močne razloge za zagovarjanje mešanja kultur – odvisnost od arabske nafte, poceni afriška delovna sila, obetavnost kitajskega trga – dojemajo evropski politiki, da je tvegano hvaliti »cesarjeva nova oblačila«. Da bodo evropske navade oplemenitili tisti, ki zaslužujejo otroke in uživajo v brezdelju, ki deklice silijo v zakon in jim režejo ščetavčke, tisti, za katere so najvišja oblika zabave mesarjenje živih živali, a umetniška oblika ples medveda v verigah; da nam bo lepše, ko se z nami pomešajo tisti, ki so že od malih nog osredinjeni na prevaro – o, intelektualna trohnoba! O, gnoj!

Jože Tisnikar: *Mali angeli*

Živali se odločajo za samomor – priseljenci in Romi se množijo

Spomladi je obšla svet novica, da je par štorcelj v kraju Markt Schwaben na Bavarskem, pobil mladiče. Vzrok tragedije je bil obup mladega para, ker v okolici ni dovolj hrane. V istem času so bulvarski časopisi promovirali novega junaka – Američana afriškega rodu Desmond Hatchetta, ki je s 33 leti dobil 30. otroka. In, seveda, zaprosil državo za dodatno pomoč. Svet je izvedel tudi to: v Severni Koreji se je pojavil kanibalizem – shirani ljudje jedo meso umrlih.

France Slana: *Sam*

James Ensor: Čudne maske

avtorjev (homoseksualci, Romi, azilanti ...). Z lastnim podpisom bo zagotovil spoštovanje največjemu gnusu, če prihaja s strani »ogroženih«. Z vsem, kar diši po klasiki, večnosti, pa so zelo, zelo previdni. Beda od bede!

Spolna izrojenost – uvod v dokončno razčlovečenje človeka

S teorijo, da ena plus ena nista nujno dve, ali da je neko naravno stanje »naravno«, ker je to povedal človek, je razsrediščen pratemelj vseobstoječega. Če naravni red ni v veljavi, je možno opravičiti vse – z relativizacijami tega in onega, so posvečeni najhujši zločini v zgodovini človeške vrste. Z relativizacijo naravne spolnosti, izvaja duševno razsrediščeni del človeštva (»izgnan iz resnice biti« – Heidegger) najhujši duševni razkroj naše vrste: zadovoljevanje seksualnega nagona z otroki, živalmi, mrtveci ...

Prvi, največji in odločilni korak na tej zlodjevi poti, je bil uspešen – demokratične države že uzakonjajo istospolne zakonske zveze in jim zaupajo vzgojo otrok (ve pa se, da že situacijski dejavniki lahko otroka oziroma vsako neizgrajeno osebo, preusmerijo na polje istospolnosti). Drugi del poti – uzakonitev »obstoječega stanja« (pedofilija in zoofilija sta zelo razširjeni praksi, čedalje več je tudi nekrofilije) – bo lahkotnejši. Umsko in duševno pohabljen človek vse to potrebuje. Zato demokratične države namenjajo precejšnja sredstva nevladnim organizacijam in drugim »odprtim« inštitucijam,

ki že v vrtcih in osnovnih šolah občasno poučujejo: »Ljubezen je ljubezen« (iz seksualnosti ni nihče izločen, niti živali in mrtveci.) Ko bo proces sesuvanja spoznavne opremljenosti človeštva končan – seksualno izrojevanje k temu bistveno prispeva – bodo vladarji in lastniki kapitala »na zakonit način« izvajali najhujša hudodelstva, zadovoljevali najnižkotnejše nagone. Najstrašnejše je, da se bodo otroci znašli v Sodomi in Gomori, nihče pa jim ne bo mogel pomagati. Zato je danes treba povedati – toda kdo bo to storil? – da se ne razpravlja o tem, ali je izmenjava dneva in noči naravno stanje. Tistim, ki prepričujejo druge, da je istospolnost naravno stanje, je treba jasno povedati, da so miselno in duševno hudo pohabljeni, zase in za člo-

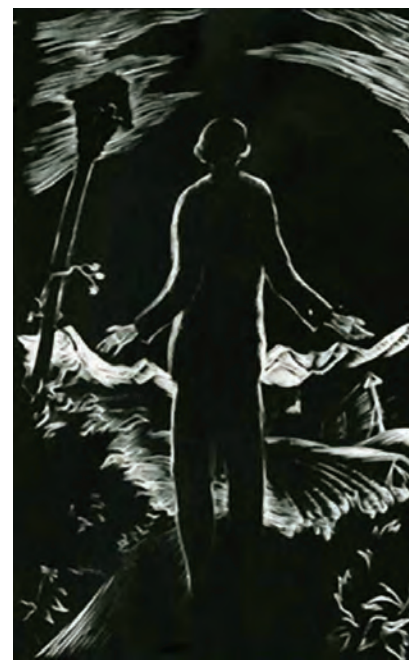
Andrej Ajdič: Help

Deset dramilnih zapovedi

1. Državne zakonodaje morajo biti usklajene z zakonitostmi narave in etičnim ustrojem človeštva (v nasprotnem je možno uzakoniti vse: kanibalizem, asfaltiranje planeta, zakonsko zvezo med človekom in jagenjčkom, karkoli). Tistim, ki predlagajo, potrjujejo in izvajajo nenaravne in neetične zakone, je treba povedati, da so duhovno pohabljeni.
2. Človek ne sme jemati življenjskega prostora živalim in rastlinam (po izvirnem, naravnem pravu, pripada planet Zemlja vsem). Nobeno ljudstvo nima pravice nasilno ali s »plazečo se« okupacijo, jemati življenjskega prostora drugim narodom. Človeška vrsta mora takoj zaustaviti prirast prebivalstva. Vsakomur, ki bi temu nasprotoval, je treba povedati, da je neučlovečen.
3. Rojevanje in vzgoja otrok nista zasebna stvar, niti oblika samouresničitve posameznika. Gre za življenje, za to pa je odgovorna organizirana družba. Države morajo omejiti rojevanje na število, ki mu lahko zagotovijo naravno otroštvo in primerno vzgojo. Vsi otroci morajo imeti enake izhodiščne možnosti. Vladarjem, ki tega ne zagotavljajo, je treba povedati, da so zločinci.
4. Vsem bivajočim morajo države zagotoviti pravico do življenja. V izvajanju te pravice pa morajo slediti ideji pravičnosti: Tisti, ki drugemu naklepno odvzame življenje, se je odpovedal lastnemu. Vladarje, ki različno vrednotijo življenje žrtve in zavestnega morilca, je treba pravilno poimenovati: zločinci.
5. Smoter življenja je: *Biti*. Stanje *imeti*, kot najmočnejši dejavnik odvrčanja človeka od smotra življenja, morajo države spremeniti. Zato je nujno odpraviti inštitut dedovanja, zasebno lastnino pa omejiti na tisto, kar služi zadovoljevanju resničnih potreb. Vsako nasprotovanje pomeni – in to je treba jasno povedati – pokvarjenost.
6. Vsem članom družbene skupnosti, ki prispevajo k skupni blaginji, in tistim, ki to želijo, morajo države zagotoviti dostojno življenje. S pravično razdelitvijo nacionalnega dohodka je to uresničljivo. Tisti, ki zavestno odklanjajo delo, so se odločili za smrt zaradi lakote. Vladarji, ki tega ne bi uzakonili, so maloumni ali pokvarjeni.

Franc Vozelj: *Homo, Sedeči*

Božidar Jakac: *Sam na polju*